

§ 168

Delårsrapport regionala utvecklingsnämnden augusti 2020

Dnr 1390-2020

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att regionala utvecklingsnämndens delårsrapport per augusti 2020 godkänns.

Yttrande till beslutsförslaget

Den förändrade situationen till följd av pandemin har påverkat även årets andra tertial. Särskilt besöksnäringen och kultursektorn. Förutom att det påverkar näringarna negativt så innebär det också ett minskat utbud av kultur till barn och unga.

Nämndens arbete har varit betydelsefull för kommuner och aktörer under perioden. Verksamheterna har ställt om för att snabbt kunna svara mot den oro som finns inom särskilt besöksnäringen och kultursektorn. Genomförda insatser har varit betydelsefulla men räcker inte för att täcka upp. Insatser från nationell nivå krävs också.

Sammanfattning

Den samlade bedömningen av de strategiska målen som regionala utvecklingsnämnden arbetar med visar att samtliga elva mål delvis har uppnåtts. Vid årets slut bedöms ett mål vara uppnått och resterande tio mål vara delvis uppnådda.

Under perioden har regionen fortsatt med åtgärder för att lindra effekterna av pandemin. Besöksnäringen, restauranger och kulturområdet har drabbats hårdast. Länet gick in i pandemin med låg arbetslöshet och en utmanande situation avseende kompetensförsörjning. Arbetslösheten har ökat i länet men är lägre än riket. Insatser har gjorts under perioden för att minska effekterna och rusta näringslivet för en omstart.

Dialogerna med kommunerna och andra aktörer samt regionens kraftfulla verktyg har haft avgörande betydelse här. Nationella myndigheter och även EU har möjliggjort ett flexibelt användande av befintligt regelverk vilket gett snabba och riktade satsningar.

Coronapandemin har till stor del präglat Norrbottens kulturliv och påverkat norrbottningarnas tillgång till fysiskt och digitalt kulturutbud under 2020. Det fysiska utbudet har efter mars månad varit begränsat samtidigt som det digitala utbudet ökade under den senare delen av våren och sommaren. Regionens kulturverksamheter gick från att ställa in till att ställa om och anpassa sig för att hitta alternativa vägar till publiken och besökarna.

Arbetet med att formulera de nya EU-programmen fortgår och bidrar till att säkerställa externt utvecklingskapital till Norrbotten. EU:s långtidsbudget beslutades i juli och därmed påbörjas arbetet med programmets budgetar. Det finns fortfarande en rad oklarheter kring det nya programmet för en rättvis omställning, där den svenska stålindustrins värdekedja i Norrbotten och Västerbotten är prioriterad.

Påverkansarbetet ställs fortfarande på prov då mötesplatser/forum etc ställts in men också för att nationella beslut aviserats med stora effekter och konsekvenser för Norrbotten. Det finns en risk att nationella beslutsprocesser inte är lika öppna och transparenta som tidigare.

De ekonomiska effekterna är störst inom kollektivtrafiken som har en svårhanterbar situation. Stödpaket till kollektivtrafiken som aviserades i början av maj på 3 miljarder kronor har inte än fördelats. Det är i dagsläget okänt hur det ska fördelas mellan regioner och trafikslag. Andra effekter är att de medel som regionen hanterar till projekt och företagsstöd är hårt belastade. Det är av vikt att under hösten följa om det skett någon undanträngning av strategiska satsningar till förmån för mer akuta insatser.

Regionala utvecklingsnämnden har ett överskott om 8 miljoner kronor per augusti. För årsprognosen per augusti är bedömningen att nämnden kommer göra ett underskott på ungefär 20 miljoner kronor. Orsaken är Länstrafikens bedömning att deras underskott för 2020 kommer att uppgå till 43 miljoner kronor. Vidare gör Länstrafiken bedömningen att ca 10 miljoner kronor av den nationella kompensationen kan tillfalla Länstrafiken. Utifrån det bedöms regionens andel av underskottet uppgå till ca 28 miljoner kronor. Nämndens resultat förbättras något av att kulturinstitutionerna bedöms generera ett överskott på ungefär 8 miljoner kronor.

Regionala utvecklingsnämnden har 2020-10-07 § 97 föreslagit fullmäktige besluta att godkänna regionala utvecklingsnämndens delårsrapport per augusti 2020.

Ärendet

Den samlade bedömningen av de strategiska målen som regionala utvecklingsnämnden arbetar med visar att samtliga elva mål delvis har uppnåtts. Vid årets slut bedöms ett mål vara uppnått och resterande tio mål vara delvis uppnådda.

Samhälle		Medborgare		Verksamhet		Ekonomi	
Strategiska mål	Styr-mått	Strategiska mål	Styr-mått	Strategiska mål	Styr-mått	Strategiska mål	Styr-mått
Hållbart nyttjande av resurser		Goda kommunikationer		En välkomnande, nytänkande, hållbar och attraktiv verksamhet		God ekonomisk hushållning	▼
						Ökade intäkter	
Ett brett, starkt näringsliv och civilsamhälle	▼	Ett rikt och brett kulturliv				Effektiv verksamhet i paritet med rikssnittet i våra verksamheter	
	▶				Effektivisera verksamheterna med en kostnadsminskning på ca tio procent		
God livskvalitet, jämlik och jämställd hälsa							
Tydligt regionalt ledarskap							

Samlad bedömning av måluppfyllelsen avseende fullmäktiges strategiska mål för regionala utvecklingsnämnden Samhälle

Hållbart nyttjande av resurser

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Flera satsningar görs som bidrar till en hållbar näringslivsutveckling samtidigt som Norrbotten har goda förutsättningar att komma väl ut i det nya EU-programmet för en rättvis omställning där den svenska stålindustrins värdekedja är prioriterad. Insatser har initierat under perioden för att möta det ökade antalet varsel och arbetslöshet till följd av coronapandemin.

Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

Ett brett, starkt näringsliv och civilsamhälle

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Besöksnäringen har påverkats hårt av pandemin. Åtgärder har genomförts för att mildra effekterna. Basindustrin och dess underleverantörer har inte påverkats i samma utsträckning. Arbetet med en överenskommelse med civilsamhället fortlöper.

Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

God livskvalitet, jämlik och jämställd hälsa

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Styrmått för detta mål mäts på helårsbasis och ingår därför inte i bedömningen av målet men en rad aktiviteter är påbörjade som leder i rätt riktning. Länsungdomsrådets arbete med att öka antalet deltagare, stärka nätverket och öka fokus på kulturfrågor har stannat av till följd av pandemin. Under perioden har insatser gjorts inom området kompetensförsörjning med utbildningsmöjlighet för att möta upp situationen med ökat antal varsel och arbetslösa.

Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

Tydligt regionalt ledarskap

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Pandemin har inneburit att flera arenor/forum ställts in eller skjutits på framtiden. Det är svårare att arrangera seminarier och möten där frågorna kan diskuteras med beslutsfattare. Nya metoder som podd och webbaserade seminarier prövas som metoder för att bidra med kunskap om länets förutsättningar. Påverkansarbetet utvecklas också i takt med att uppdraget formas allt mer och det blir ett lärande.

Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

Medborgare

Goda kommunikationer

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. En rad positiva händelser har skett under perioden som skapar förutsättningar för infrastrukturen i ett längre perspektiv. Arbetet är långsiktigt och påverkas inte av pandemin. Tillgängligheten avseende flyg till och från Norrbotten har stärkts något i slutet av perioden. Kollektivtrafiken påverkas negativt av färre resenärer och att antalet tågturer reducerats.

Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

Ett rikt och brett kulturliv

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Styrmått för detta mål mäts på helårsbasis och ingår därför inte i bedömningen av målet men en rad aktiviteter är påbörjade som leder i rätt riktning.

Coronapandemin har till stor del präglat Norrbottens kulturliv och påverkat norrbottningarnas tillgång till fysiskt och digitalt kulturutbud under 2020. Det fysiska utbudet har efter mars månad varit begränsat samtidigt som det digitala utbudet ökade under den senare delen av våren. Regionens kulturverksamheter gick från att ställa in till att ställa om och anpassa sig för att hitta alternativa vägar till publiken och besökarna.

Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

Verksamhet

Ett välkomnande, nytänkande, hållbar och attraktiv verksamhet
Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Initiativet att besöka kommunerna och ta del av deras möjligheter och förutsättningar skapar förutsättningar att kunna utforma regionens erbjudanden till kommunerna. Det har varit viktigt under pandemin då åtgärder utformats. Under perioden har två centrala samråd genomförts och insatser ska göras för att utveckla dem ytterligare.

Vid årets slut bedöms målet vara uppnått.

Ekonomi

God ekonomisk hushållning

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet kommer att vara delvis uppnått. De egna verksamheterna genererar ett överskott. Den regionala kollektivtrafikmyndigheten som bedrivs som ett kommunalförbund och sköter kollektivtrafiken för sina medlemmar kommunerna och regionen har ekonomiska svårigheter på grund av minskat resande och intäkter. Det är fortfarande oklart hur den statliga pandeminersättningen till kollektivtrafikmyndigheterna ska fördelas. Om pandemin fortsätter bedömer Länstrafiken att årets underskott kan bli ca 43 miljoner kronor.

Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

Ökade intäkter

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet kommer vara delvis uppnått. En rad aktiviteter är påbörjade som leder i rätt riktning. Arbetet med att ta fram EU-program som lägger grunden för mobilisering av externt kapital har påbörjats. Ett arbete har gjorts för att tydliggöra prissättning för externa uppdrag kopplat till antikvarisk medverkan, byggnadsvårdsrådgivning och efterfrågan på bilder.

Vid årets slut bedöms målet vara uppnått.

Effektiv verksamhet i paritet med rikssnittet i våra verksamheter

Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet är delvis uppnått. Arbetet med att identifiera jämförbara regioner pågår. En jämförelse med de tre övriga norrlandsregionerna kommer att ske. Verksamheten ingår även i regionens stora genomlysning.

Vid årets slut bedöms målet uppnått.

Effektivisera verksamheterna med en kostnadsminskning på ca tio procent
Den samlade bedömningen av måluppfyllelsen är att målet kommer att vara delvis uppnått. De planerade effektiviseringarna följer plan med undantag för kommunalförbundet Regionala kollektivtrafikmyndigheten som redan innan pandemin hade utmaningar.

Vid årets slut bedöms målet vara delvis uppnått.

Ekonomisk redovisning

Resultat per augusti

Regionala utvecklingsnämndens resultat per augusti visar på ett överskott om 8 miljoner kronor. Överskottet är kopplat till kulturinstitutionerna. Från mitten av mars till och med augusti har Norrbottensmusiken ställt in eller flyttat fram 20 turnéer. Den lägre produktionstakten har medfört minskade kostnader i form av gager, resor, hotell med mera. Viss omställning har skett till digitala kanaler. Den publika delen vid Norrbottens museum har haft stängt drygt tre månader under våren vilket genererar ett överskott i verksamheten. Överskottet vid Regionbiblioteket, Norrbotten museum och Kulturfrämjande verksamhet beror till största delen på vakanser i verksamheterna.

Årsprognos

Aprilprognosens bedömning var att höstens produktioner vid Norrbottensmusiken skulle fortlöpa enligt plan. För augustiprognosen är bedömningen att verksamheten kommer ligga på samma nivå som innan sommaren. Detta gör att årsprognosen per augusti bedöms generera ett högre överskott än bedömningen per april.

Länstrafiken gör bedömningen att underskottet för 2020 kommer att uppgå till 43 miljoner kronor. Vidare gör Länstrafiken bedömningen att ca 10 miljoner kronor av den nationella kompensationen kan tillfalla Länstrafiken. Utifrån det bedöms regionens andel av underskottet uppgå till ca 28 miljoner kronor.

Detta ger bedömningen att nämnden kommer göra ett underskott på ungefär 20 miljoner kronor.

Anslag 1:1 Regionalt tillväxtarbete

För 2020 uppgår Norrbottens länsanslag till 135,4 miljoner kronor, vilket är högsta tilldelningen av samtliga län. Region Norrbottens andel utgör 96 procent, 130,6 miljoner kronor.

Årets budget för nya beslut uppgår till 162 miljoner kronor. Budgeten fastställdes av regionala utvecklingsnämnden i januari 2020 och regleras av tilldelat länsanslag och bemyndiganderam som framgår av regeringsbeslutet för budgetåret 2020.

Söktrycket på projektmedlen har ökat kraftigt i slutet av perioden på grund av pandemin. Även företagsstöd upplever en ökad efterfrågan under senare delen av perioden. Fram till augusti har regionen betalat ut 93 miljoner kronor.

Beslutsunderlag:

Regionala utvecklingsnämndens delårsrapport per augusti 2020

Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2020-10-07 § 97

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

Ekonomi- och planeringsdirektör